



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

50. An quis possit unico actu pluribus præceptis, & obligationibus
satisfacere; Et pro praxi hujus quæstionis aliqui diversi casus in textu
hujus Resolutionis adducuntur, & signanter quatuor Curiosi ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

dem non esse. Probat, cuiusque Sacramenti propria sunt partes: ergo & satisfactio non potest ergo una eademque pluribus Sacramentis aptari: danda est ergo toties poenitentia, quoties a poenitente Sacramentum poenitentiae iteratur. Et hanc sententiam videtur docere Suarez tom. 4. disp. 38. sect. 4. & clariss Reginaldus tom. 1. lib. 7. n. 12.

2. Verum negativam sententiam docet Bonacina tom. 1. disp. 5. q. 5. sect. 5. punct. 2. num. 3. ubi ita asserit: Secundus casus, quando scrupulosus intra eandem horam frequenter accedit ad Confessarium, aliquid noui semper confitens: in quo casu Sacerdos potest iniungere poenitentiam iam alias iniunctam: nam opus alias debitum potest in Sacramentalem satisfactionem iniungi, vt inferius explicabo. Hic tamen casus non est proprie exceptio a regula generaliter radita de obligatione poenitentiae iniungenda, cum aliqua poenitentia imponatur. Ita ille. Qui etiam adde Henriquez lib. 5. c. 20. n. 6. quem sequitur nouissime Pater Lugo de Sacram. poenit. disp. 2. sect. 4. n. 50. Et ratio est, ait ipse, quia Bonifacius VIII. vt refert Gloss. in Extravaag. Antiquorum, de poenit. & remissionib. reprehendebat Confessarios, qui anno Iubilaei imponebant alias poenitentias: ergo non curabat, quod Sacramento deesset illa pars integralis. Eodem modo si infirmo moribundo imponatur poenitentia solum implenda, si conualuerit, non videtur Sacerdos peccare mortaliter: & tamen tunc exponitur periculo euidenti Sacramentum ne compleatur: nam per poenitentiam solum impostam, & non exhibitam, non compleatur Sacramentum: ergo deberet sub mortali imponere aliquam poenitentiam praesentem propter integritatem Sacramenti. Ratio denique a priori est: quia haec pars solum requiritur ad integritatem Sacramenti: eo modo, quo poenitentia requiritur ad complementum iudicii humani: hinc enim fit, quod sicut in iudicio humano non manet iudicium imperfectum ex defectu poenitionis, quando reus non iudicatur poena dignus; sic neque hoc iudicium, & Sacramentum manet imperfectum ex defectu poenitionis & satisfactiois, quando poenitens non iudicatur dignus poena. Ex hoc autem rursus sequitur, quod sicut in iudicio humano non peccat grauitus iudex non imponendo aliquam poenam parui momenti, qua reus dignus: sic nec in hoc Sacramento iudex grauitus peccat non imponendo poenitentiam leuem, quam posset imponere, nam per hoc non deest muneris suo in re graui; sed in complemento quodam leuis momenti, quod deficit Sacramento ob eius culpam. Huc vsque Pater Lugo. Et ex dictis patet responsio ad argumenta Parris Bauny.

Officium diuinum ratione Ordinis sacri, & beneficij, vtrique titulo satisfacit vnica recitatione, vide Sanchez in summa lib. 1. c. 24. n. 5.

2. Sed difficultas est, quando de facto superueniens obligatio cadat super actum debitum, quando vero expostulet alium? In quo casu certa regula definitur non potest, sed ex circumstantiis omnia colligenda sunt, quia hoc ex intentione, & voluntate legislatoris dependet. Regulariter tamen quoties distincta obligatio superuenit, distinctum actum ex postulat, & in calu dubio sic est interpretandum; vide Sanchez ubi supra, n. 6. & Suarez in 3. par. tom. 4. disp. 37. sect. 6. n. 5.

3. Ex quibus inferitur primo, quod Confessarius imponens poenitentiam censendus est ad actus, qui alias obligatorij non sunt obligare, nisi contrarium explicet. Ita Sanchez, & Suarez supra, quibus adde Azorium tom. 1. lib. 1. c. 14. q. 1. Sayrum in clauis Regia, lib. 6. c. 3. n. 2. Henriquez lib. 5. c. 19. n. 5. & alios. Limita tamen supradictum corollarium in casu quo Confessarius dicat, singulis diebus hoc mense audias sacrum, & benigna interpretatione censetur Missa debita ex praeepto diebus festiuis contentus esse. Ita Sanchez loc. cit. n. 6.

4. Secundo inferitur, quod vouens dare elemosynam, non satisfacit voto, restituens debitum. Ita Sanchez ibidem.

5. Tertio inferitur, quem non satisfacere voto, vel poenitentiae de danda elemosyna, si det fratribus, auis, & parentibus indigentibus taliter, vt teneatur illis subuenire. Secus autem aliis consanguineis indigentibus, quia non tenetur illis subuenire, vel alimenta praebere. Ita Sanchez, & Sordus de alim. tit. 7. q. 37. a. n. 1. vsque ad 11. vide etiam Molinam Iuriconsultum lib. 2. de primogeniis, c. 15. a. n. 37.

6. Quarto inferitur, quod quis satisfacit voto, vel poenitentiae dando elemosynam extreme indigenti, quia non est debita illa elemosyna ex praeepto misericordiae absolute, sed ex suppositione quod quis non possit alia via necessitati pauperis subuenire. Ita Henriquez lib. 5. cap. 2. n. 3. in glossa litera Q. Azor. tom. 1. lib. 1. cap. 14. quest. 1. Emmanuel Sa. ver. factis factis, num. 9. & alij, quidquid in contrarium asserat Suarez tom. 4. in 3. par. disp. 27. sect. 6. n. 5. Sayrum in clauis Regia, lib. 6. c. 3. n. 22. Paludanus in 4. disp. 15. q. 1. m. 2. n. 8. & alij.

7. Sed quid dicendum, si actum facias, cui pluribus obligationibus sigillatim tantum satisfacere potes, vt si, v. g. debes dare pauperibus centum ob iustum ablatum, centum ex voto, centum ex poenitentia: vide Sanchez ubi supra, n. 8. sed ad alia procedamus.

Sup hoc lege supra doctrinam § vlti n. Ref. 43. & 56. & vult eius annot.

Sup. contra in hoc §. infer. in §. vic. Ref. 52. a. lin. 3. & sup. in Ref. 11. §. vlt. a principio, vt que ad medium, & pro parte infra in Ref. 104.

Sup hoc sup. in Ref. 9. §. lde. in principio, & in alio §. eius not. signanter pro. confanguineis contentis in hoc §.

Sup. hoc pro poenitentiae in Ref. not. praeter. & in eodem §. ad medium, a vult. si imponatur, & supra in Ref. 32. §. vic. ad medium, vult item.

RESOL. L.

An quis possit vnico actu pluribus praeeptis & obligationibus satisfacere? Et pro praxi huius questionis aliqui diuersi casus in textu huius Ref. adducuntur; & signanter quatuor vtriusque casus inferuntur pro satisfactione sacramentali. Ex part. 3. tract. 6. & Misc. 2. Ref. 86.

§. 1. Respondeo negativè si obligationes sunt iustitiae, non enim potes pluribus vnico actu satisfacere, secus autem si sint obligationes diuersarum virtutum, quia non implicat rem debitam vno titulo, alio diuerso deberi; ex quo inferitur quod si voueas ieiunare in Quadragesima, satisfacis & praeepto Ecclesiae, & voto. Item si voueas restituere debitum, dare elemosynam indigenti, satisfacis vnico actu duplici obligationi; sicuti obligatus recitare

RESOL. LI.

An qui v. g. per mensem singulis diebus habuit poenitentiam audiendi Missam, teneatur diebus festiuis duas Missas audire? Ex part. 3. tract. 14. & Miscell. 2. Ref. 61.

§. 1. Videtur affirmatiuè prima facie respondendum, quia diebus festiuis talis tenetur audire Sacrum ex praeepto Ecclesiae, & ex praeepto Confessarij; ergo duas Missas tenetur audire. Probo consequentiam, quia distincta obligatio distinctum actum requirit, & ideo si Confessarius pro poenitentia imponeret ieiunia aliqua, quis non satisfaceret ieiuniis ex praeepto Ecclesiae, aut voto delectis ex illa regula, quod Confessarius imponens poenitentiam censendus est ad actus, qui alias obligatorij non sunt, obligare, nisi contrarium explicet.

2. His tamen non obstantibus, si Confessarius dicat, Singulis

Sup hoc in Ref. praeterita §. Ex quibus, per totum, & si gnanter, i vult. limita & sup. in Ref. 12. §. vltim. a principio, vt que ad medium, & leg. etiam inferi in Ref. seq. §. 2. a. lin. 3.